

– Vad håller mekanikern på med?

1. *Drar fast hjulet*
- X. *Förspänner diffbromsen*
2. *Lossar hjulet*

1.
Drar fast hjulet.
Centrummuttrar måste ha rätt typ av gänga för att inte hjulen skall trilla av p.g.a så kallad valsavdrift.

Vänstergänga på bilens högra sida, hörgänga på vänstersidan!

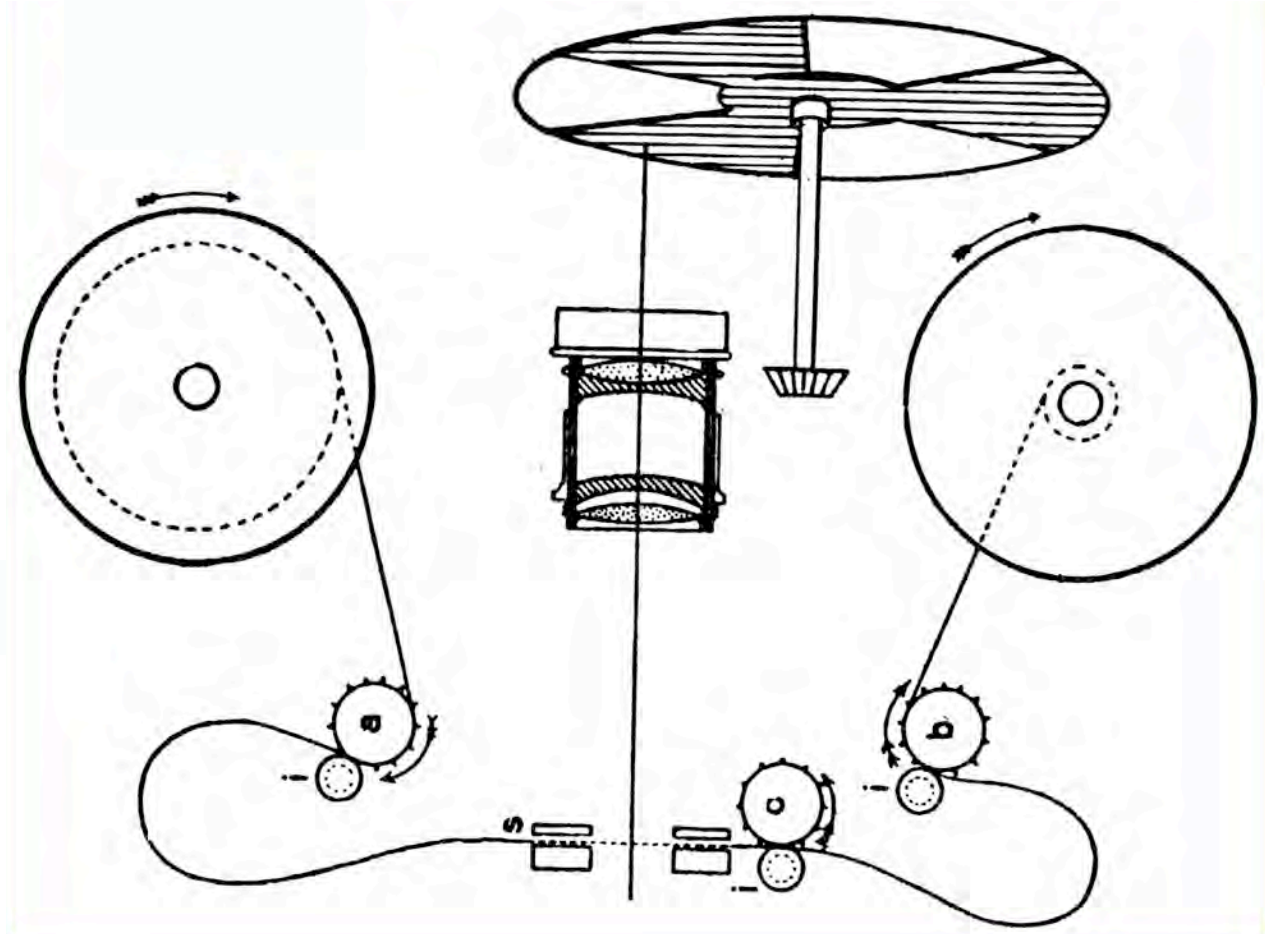

Principskiss för en intressant mekanism. Vilket företag på 1960-talet kan ha utnyttjat den i sina produkter?

1. Lotus

X. Eumig

2. Sikorsky

X.

Bilden visar mekanismen för filmtransport i en filmprojektor. EUMIG var en stor tillverkare av sådan utrustning på 50-60-talet. EUMIG är för övrigt en förkortning av "Elektrizitäts und Metallwaren Industrie Gesellschaft,"

Kanonloppet på Gelleråsen i början av 60-talet. Denne förare hade ännu inte kommit så långt i karriären. – Vem?

- 1. Bruce McLaren*
- X. Jack Brabham*
- 2. Denny Hulme*

3

X.

Jack Brabham tillhörde de storstjärnor som glatt infann sig i Karlskoga på 60-talets början, för att delta i Kanonloppet på Gelleråsbanan. Här ses han lite längre fram i karriären, i en karaktäristisk pose!

**Två motorer,
motroterande
propellrar, tänkt att
bli snabbare än alla
andra, men blev
aldrig flygfärdig.
– Märke?**

- 1. Alfa Romeo*
X. Bugatti
- 2. Supermarine*

X.

Ettore Bugatti anlidade Louis de Monge för att konstruera världens snabbaste flygplan. Det var utrustat med två st. av Bugattis 4.9 liters raka överladdade 8:or, placerade bakom piloten. Drivning med två kardanaxlar, på ömse sidor om cockpit. Planet blev aldrig flygklart, andra världskriget kom i vägen. Bilden visar en sentida replika, tillsammans med en annan av Bugattis kreationer.

5

**Originell transmission,
som lär ha medgivit
blixtsnabba växlingar
– Märke?**

1. Frazer-Nash

X. Morgan

2. BMW

1.

Den mycket originella transmissionen fanns på Frazer-Nash, "chain-gang Nash". Förutom små förluster och snabba växlingar sägs det ha varit enkelt att byta utväxlingar efter behov. Synkronisering var det inte fråga om, kedjehjulen kopplades in med klokopplingar, "dog clutches".

6

**Mannen i golfbyxorna
är väl bekant? Vad var
hans förnamn i filmen?**

1. Auric

X. Bullion

2. Centric

6

1.
I filmen Goldfinger från 1964,
efter Ian Flemmings bok,
spelade Sean Connery James
Bond. Gert Fröbe porträtterade
den excentriske boven och
guldsugglaren Auric
Goldfinger. Det är ingen
tillfällighet att Goldfingers
Rolls Royce har reg-nummer
AU 1 och att hans förnamn
börjar på Au...

Bond själv körde Aston
Martin...

– Gräs? Inte
skall man väl
kunna se gräs?

7

Vem tillverkade
motorn till
Bonniers Cooper på
bilden?

1. *Ford Cosworth*
- X. *Ilmor Engineering*
2. *Coventry Climax*

2.
Även om man inte känner igen kamkåporna på Coventry Climax V8 kan man använda uteslutningsmetoden:
De smala däcken antyder att detta är en bil från perioden 1961-1965, med 1.5 liters-motorer. Vid den tiden hade Cosworth inte börjat bygga motorer för formel 1, och företaget Ilmor existerade inte...

7

Typisk bild från
en klassisk
tävling. Vilken?

1. *Targa Florio*

X. *Mille Miglia*

2. *Tourist Trophy*

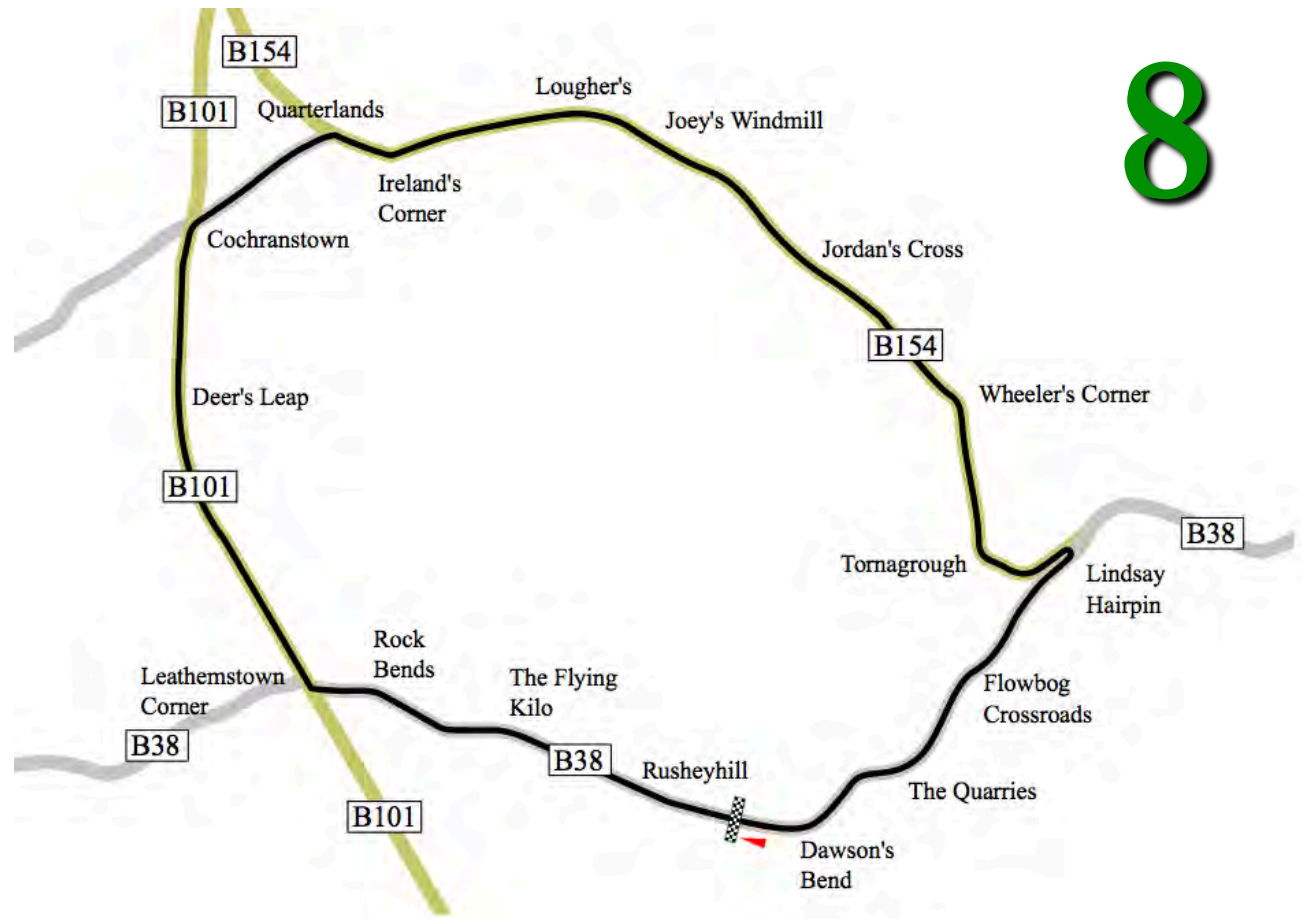

2.
Tourist Trophy kördes på
Nordirland, banan kallades
Dundrod.

Det var en rejäl utmaning,
segrartiden för Stirling Moss /
John Fitch 1955 var över 7
timmar!

Bilen är givetvis en Mercedes-
Benz 300 SLR.

8

9

Jay Leno verkar
belåten med sitt
fordon. Detta
konstruerades av en
man som
härstammar från

1. Australien

X. Sydafrika

2. Brasilien

X.

Bilen kallas **The Rocket**, byggdes i ett litet antal exemplar av **The Light Car Company**. Bilen väger 350 kg och har 140 hp. Konstruktör var **Gordon Murray**, född i Sydafrika 1946.

Tidigare i karriären var han framgångsrik som Formel 1-konstruktör hos bl.a. **Brabham** och **McLaren**.

Han fick också fria händer att konstruera **McLaren F1**, den ultimata supersportbilen, som tillverkades i ca 100 ex. under 1990-talet.

9

1

10

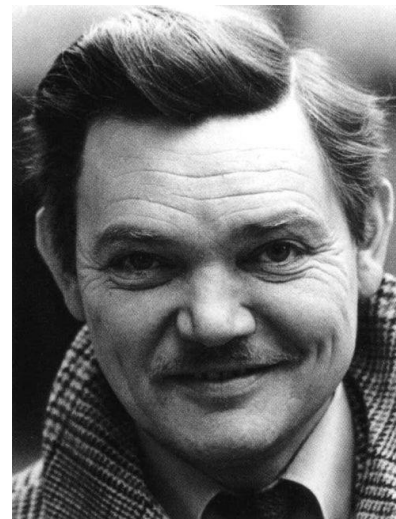
I Povel Ramels revy
"De sista entusiasterna"
delades rollen som
Kapten Pitot mellan
Martin Ljung och...

X

– Ja vem mer?

2

1.
Revn De Sista Entusiasterna
skrevs av Povel Ramel och
Beppe Wolgers, och gick dels
på Ideon-teatern, dels på turne
med Knäppupp.

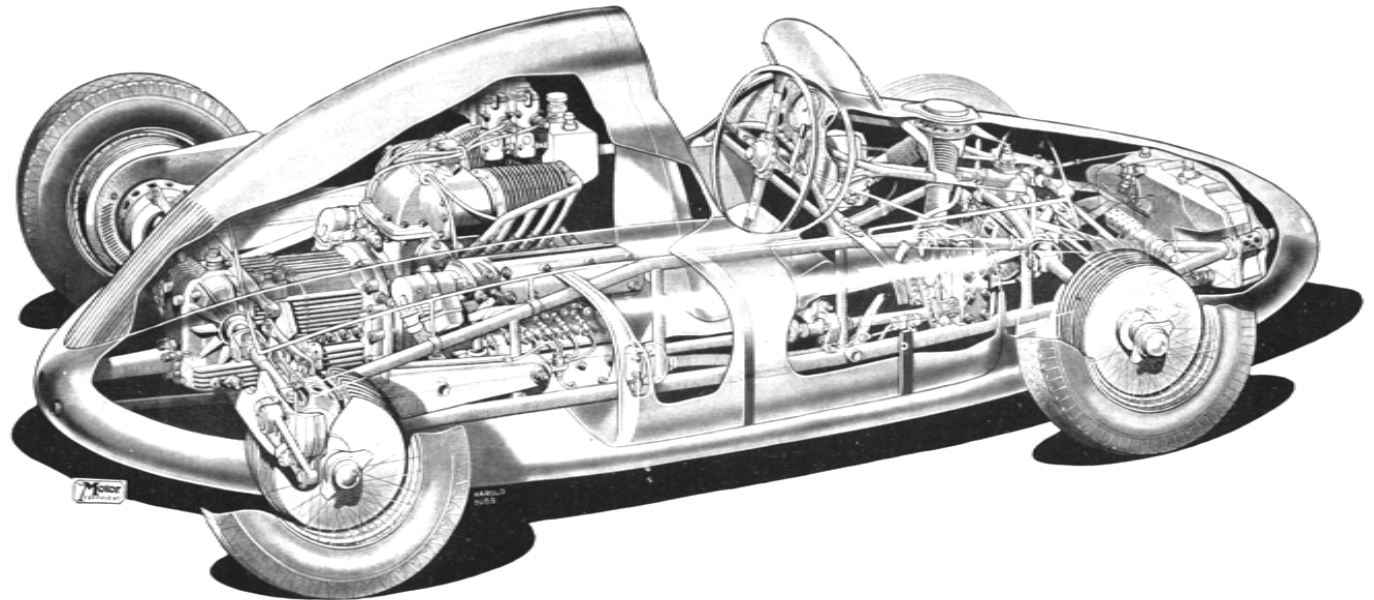
Bild 1 visar Max von Zydow,
som spelade professor Pitot på
Idéon.

Stig Grybe var också med i
föreställningen, men spelade
Professorn. Lars Ekborg
deltog inte.

Ambitiöst projekt,
men resurserna
räckte inte till...
Vilket märke?

- 1. Bugatti*
- X. Pegaso*
- 2. Cisitalia*

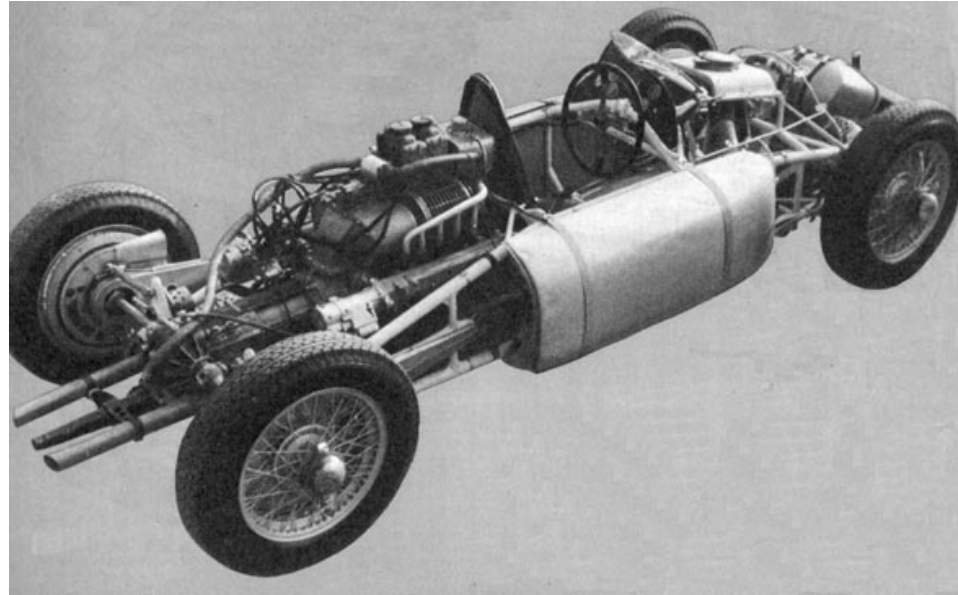

2.

Piero Dusio gav Porsche i uppdrag att konstruera en Grand Prix-bil för Cisitalia. Den fick projektnummer 360 och det sägs att Ferry Porsche stod för konstruktionen.

Motorn var en 12-cylindrig boxer (möjligen 180 graders V-motor?) på 1.5 liter, överladdad av två kompressorer.

Pengarna tog slut innan bilen fick chansen visa vad den gick för.

11

En av dessa herrar har under augusti varit aktuell i samband med en festival i Stockholm.

– Vem?

1

12

X

2

2.
Östersjöfestivalen äger rum i augusti, med ett antal konserter, huvudsakligen i Berwaldhallen. En nyckelperson är Valery Gergiev, som både är med och arrangerar och dirigerar.

Bild 1 visar också en dirigent, Mark Minkowski, som grundat orkestern Les Musiciens du Louvre.

Bild X föreställer Bosse Bildoktorn, han deltar så vitt känt inte i Östersjöfestivalen.

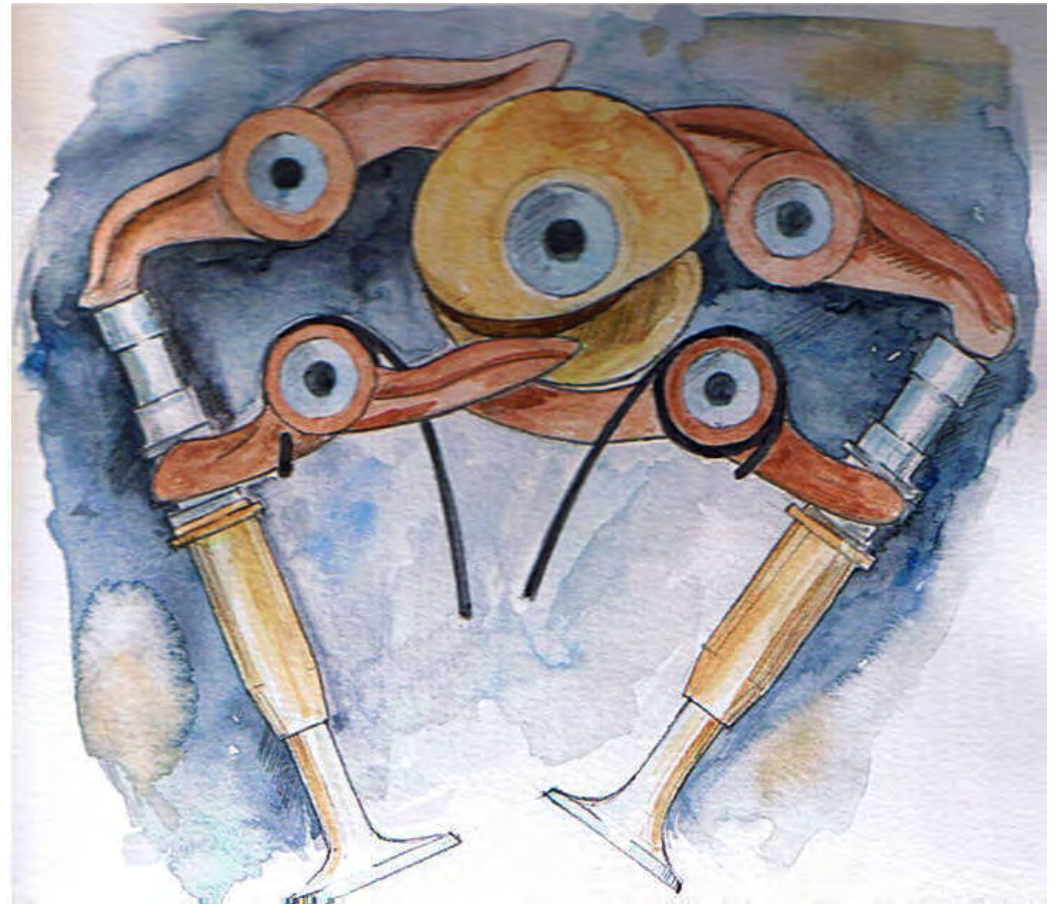

Vad kallas denna princip för ventilrörelse?

1. *Despotisk*

X. *Destruktiv*

2. *Desmodromisk*

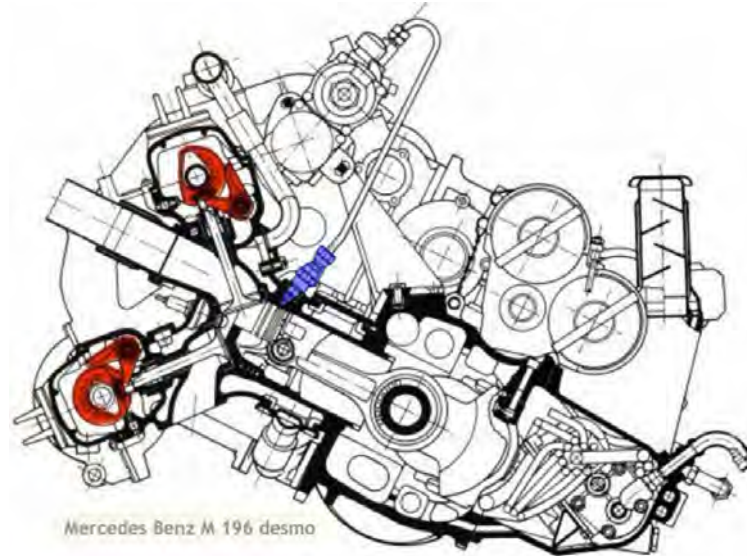

13

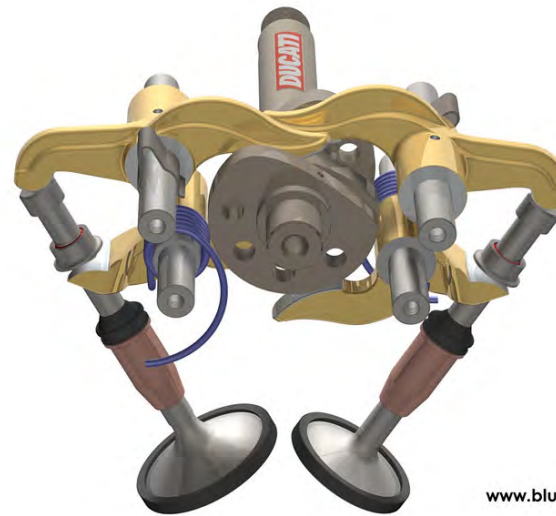
2.
Desmodromisk, eller tvångsstyrd, ventilrörelse innebär en positiv styrning. Kammar både öppnar och stänger ventilerna, som inte behöver ventilfjädrar.

Systemet bör medge extrem kamprofil och höga varvtal utan risk för att kammarna tappas kontakten med ventilerna.

Trots fördelarna finns få exempel på lyckade motorer med desmodromisk ventilstyrning.

Mercedes W196 och 300 SLR hade en rak åtta, med desmodromisk ventilstyrning.

www.bluming.com

Ducati har sedan länge desmodromisk ventilstyrning i sina Desmo-motorer

1963 tillverkade BRM denna bil för Le Mans. Den hade en mycket ovanlig motor, levererad av vilket företag?

1. *Rover*

X. *Jaguar*

2. *Bentley*

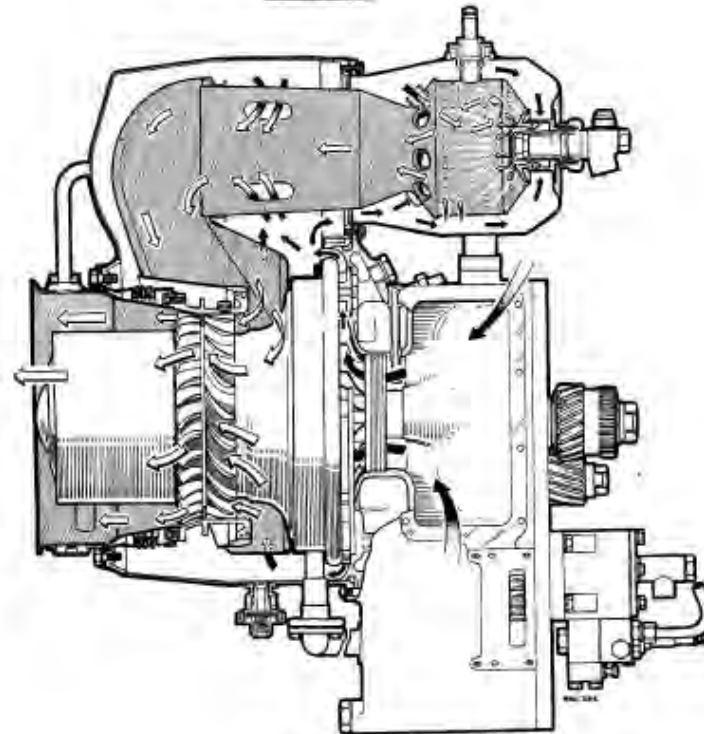

1.
Rover tillverkade på 50-talet flera prototyper till bilar drivna av gasturbiner. Detta var det första försöket tävla i 24-timmars Le Mans med en sådan motor. Bilen kördes av Graham Hill och Richie Ginther. De deltog utom tävlan, men kom in på en sensationell åttondeplats.

Motorn lär ha haft en monstruös fördröjning då man gav gas. Inför hårnålen i slutet av Mulsanne-rakan var det nödvändigt trampa gasen i botten medan man fortfarande bromsade hårt för kurvan. Gjorde man inte så, fanns ingen som helst effekt tillgänglig för att komma ut ur kurvan!

ROVER
GAS TURBINES
ENGINES TYPE 15/60 & 15/90
MAINTENANCE MANUAL
DESCRIPTION

GAS FLOW DIAGRAM

Ferrari World är en s.k. temapark. Var i världen finns den?

1. Los Angeles

X. Modena

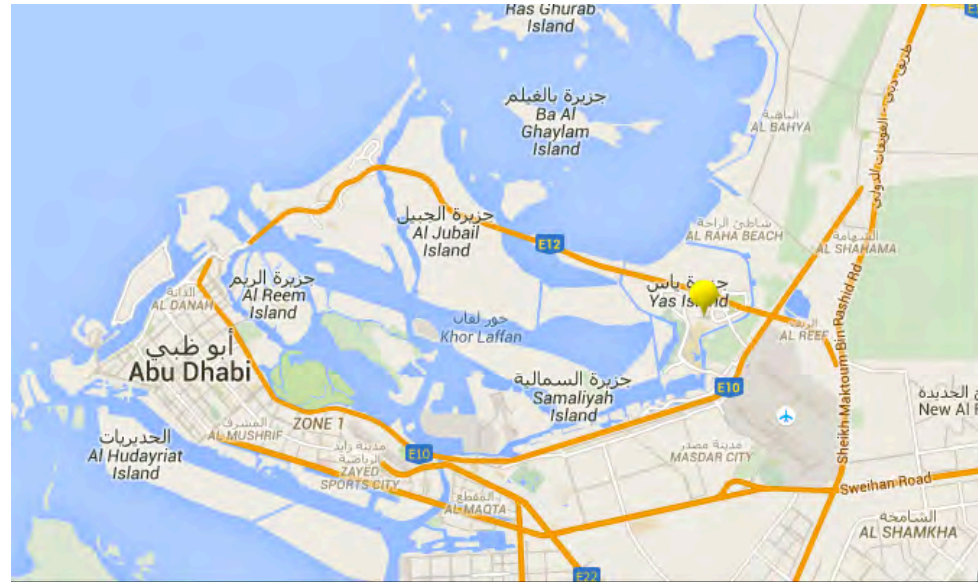
2. Abu Dhabi

2.
Ferrari World Abu Dhabi ligger på Yas Island, och är den enda nöjesparken i världen med genomgående tema Ferrari. Det lär också vara den största temaparken inomhus.

Där lär finnas världens snabbaste berg-och-dal-bana, med en acceleration 0 – 240 km/h på mindre än 5 sekunder. Huga!

15

**Formel 1 från flydda
tider... Vilket år kan
bilden vara tagen?**

- 1. 1955**
- X. 1959**
- 2. 1963**

X.

Bilden från AVUS är tagen 1959.

1955 deltog inga formelbilar med mitt-motor, alltså faller alternativ 1.

1963 deltog inga bilar med frontmotor, stryk alternativ 2.

På fotot ses bl.a. Bonnier med BRM, Hills Ferrari, McLaren i Cooper, Brooks och Gurney med Ferrari.

Till höger, en mer känd del av AVUS, Automobil Verkehrs und Übungs Straße.

Vem är mästaren
bakom denna
hårresande teckning?

1. *Tom Wojhan*

X. *Russel Brockbank*

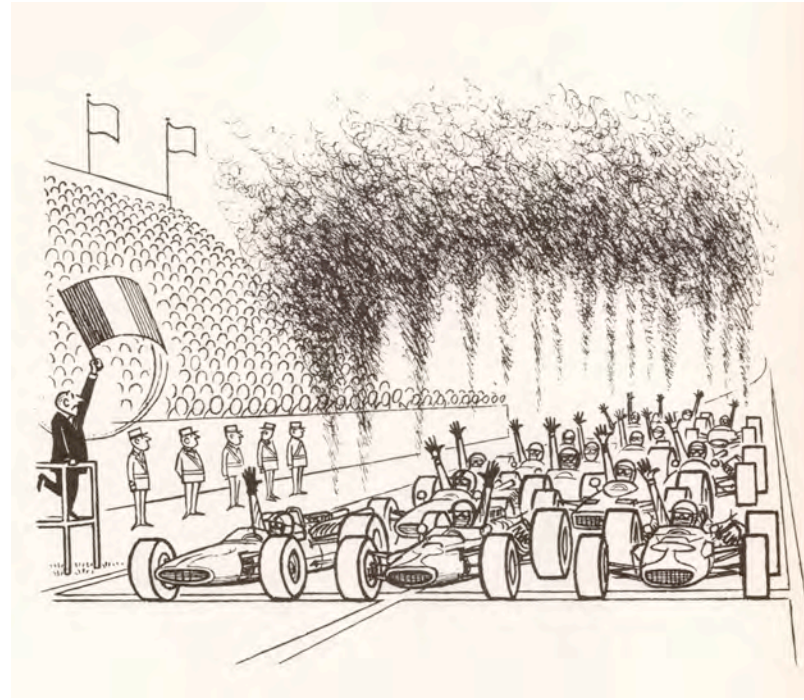
2. *Michael Turner*

... och därmed åter till studion...

X.
Brockbank så klart!
Turner var mer
konstnärlig,
Wojahn också kul...

“Let’s take another look at those little old plans!”

18

**Fulaste
tävlingsbilen
någonsin? Vem är
ansvarig för
missfostret?**

- 1. Porsche*
- X. Nissan*
- 2. Audi*

18

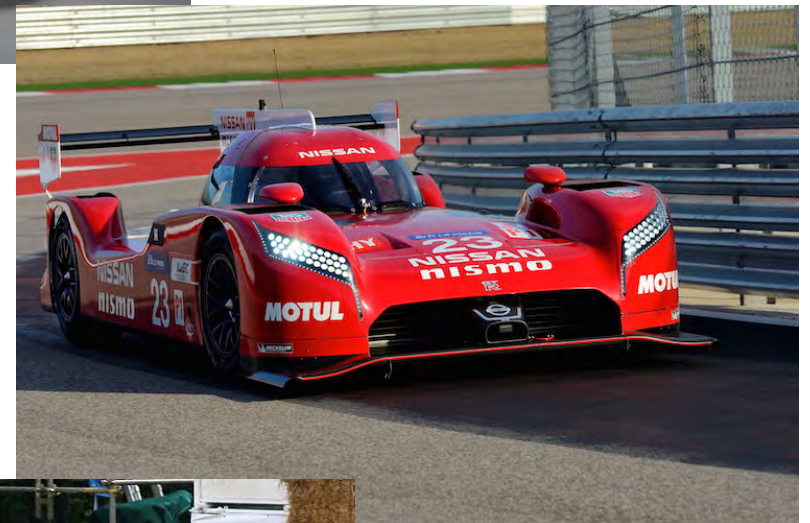
1.

– Jo faktiskt, detta är en Porsche 919, en hybridmotoriserad långdistans-räser.

Om om inte det var nog, en sådan segrade i Le Mans 24-timmars i år 2015...

Möjligen kan man skylla på reglementet som styr bilarnas utformning, ty konkurrenterna från Audi och Nissan var inte mycket snyggare...

Annat var det förr, Ferrari 330 P3, 1966:

**Jo Bonnier på väg
mot seger i 1000 km-
Rennen på
Nürburgring 1966.
Vem var den andre
föraren av ekipaget?**

- 1. Damon Hill*
- X. Graham Hill*
- 2. Phil Hill*

2.

– Jo Bonniers medförare var Phil Hill, bilen en Chaparral 2D.

Graham Hill körde väl mest Formel 1 och standardvagnar år 1966.

Grahams son Damon var 6 år gammal.

Prålig fågel, berömd
tack vare Falstaff,
fakir. – Vilket är
dess latinska namn?

1. *Grus grus*

X. *Bubo bubo*

2. *Upupa epops*

**Detta är den sista uppgiften.
– Du är klar!**

2.

Den granna pippin härfågel, heter på latin *Upupa epops*. Den förekommer på många håll i världen, men i Sverige finns den endast i Falstafs, fakir, alfabete. På bokstaven U kan man läsa:

Upupa epops-kalops
kan man propsa i en mops.

Grus grus är trana.

Bubo bubo är berguovens latinska alias.

